

Тема 14. Проблема пізнання у філософії

КЛЮЧОВІ ТЕРМІНИ І ПОНЯТТЯ

- **АГНОСТИЦИЗМ** - позиція у підході до пізнання, яка заперечує принципову можливість або мати істинні знання, або мати можливість надійно оцінювати знання щодо їх відношення до істини.
- **ЕПІСТЕМОЛОГІЯ** - розділ філософського знання, філософсько-мстодологічна наука про знання; у деяких країнах - перш за все та переважно - про наукове інання.
- **ГНОСЕОЛОГІЯ**— одна із фундаментальних наукових дисциплін, що вивчає пізнання, його роль у людській життєдіяльності, рушійні сили, суперечності пізнання, критерії та ознаки істинних знань.
- **ДОГМА ТИЗМ** - надмірне наголошування на цінності та незмінності виправданих знань, ідей та принципів.
- **ІСТИНА** — якісна характеристика знання та мета пізнання - така характеристика знань, згідно із якою знання повністю співпадають із реальним станом справ; проте пряме дублювання реальності позбавляє людське пізнання сенсу, а тому істина постає як еталон та ідеал пізнання, який спрямовує пізнання, якісно його зумовлює; в своїй же повноті пізнання постає багатостороннім процесом продукування засобів наближення до істини.
- **МЕТОД** - свідомо відфіксований шлях досягнення бажаних результатів у різних сферах людської діяльності; у науковому пізнанні методи постають теоретично обґрунтованими, ретельно проробленими, а тому їх інколи називають "генетичним кодом науки ". **ФАКТ НАУКОВИЙ** - подія або явище дійсності, зафіксовані засобами, що викликають довіру науки та описані із допомогою наукових понять або категорій.